

Prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
(judecător Eduard Galușceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători Victor Pruteanu, Lidia Popova, Ana Gavrilița)

Î N C H E I E R E

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componență
Președintele completului
Judecători

Luiza Gafton
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Sanvitcom”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Sanvitcom” cu privire la încasarea sumei, rezilierea contractului de locațiune cu obligarea eliberării încăperilor date în locațiune,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău, casată hotărârea Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 29 aprilie 2016, în partea respingerii capătului de cerere privind repararea prejudiciului, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care a fost admisă cererea Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău, cu menținerea în rest a hotărârii,

c o n s t a t ă :

La data de 20 ianuarie 2015, Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău a depus o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Sanvitcom” cu privire la încasarea sumei, rezilierea contractului de locațiune cu obligarea eliberării încăperilor date în locațiune (f.d. 4-5).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza deciziilor Consiliului mun. Chișinău nr. 4/21-2 din 19 decembrie 2003, nr. 4/21-3 din 19 decembrie 2003, nr. 1/1 din 28 februarie 2008, Direcția generală transport public și căi de comunicații a semnat contracte de locațiune cu SRL „Sanvitcom” privind darea în locațiune pentru folosirea încăperilor cu suprafață de 33,5 m.p. din pasajul subteran din bd. Decebal 59/1, încăperilor cu suprafață de 18 m.p. din pasajul subteran din șos. Hâncești 143/1 și încăperilor cu suprafață de 10 m.p. din pasajul subteran din șos. Muncești 800.

Menționează că, în baza actului de verificare a suprafeței din 03 septembrie 2014, efectuat de Inspekția Financiară, s-a constatat utilizarea surplusului de suprafață, spații și încăperi neincluse în contractul de locațiune, cu suprafață de 33,5 m.p. din pasajul subteran din bd. Decebal 59/1, fiind constatat - 79,24 m.p., fiind astfel diminuată neîntemeiat plata chiriei și prejudiciat bugetul municipal cu suma de 101 218, 97 lei.

Indică că, conform prescripției Inspekției Financiare din 30 septembrie 2014, Direcția generală transport public și căi de comunicații a fost obligată ca până la data de 30 octombrie 2014, să întreprindă măsurile necesare privind restituirea integrală a prejudiciului cauzat la bugetul de stat, cu obligarea SRL „Sanvitcom” de a achita suma de 101 218, 97 lei pentru surplusul spațiului utilizat.

Mai indică că, la data de 27 octombrie 2014 în adresa SRL „Sanvitcom” a fost expediată o somație privind achitarea sumelor sus indicate, însă în răspunsul primit, pârâtul și-a manifestat dezacordul.

Prin urmare, solicită Direcția generală transport public și căi de comunicații a Consiliului municipal Chișinău încasarea datoriei din contul pârâtului SRL „Sanvitcom” în sumă de 101 218, 97 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015 s-a dispus admiterea cererii de asigurare a acțiunii și s-a aplicat sechestru pe toate conturile bancare, bunurile mobile și imobile ce aparțin SRL „Sanvitcom” în limita valorii acțiunii, în sumă de 101 218,97 lei (f.d. 42-43).

Ulterior, la data de 17 martie 2015 Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului mun. Chișinău a depus o cerere de completare a cerințelor, prin care a solicitat repararea prejudiciului material în sumă de 101 218,97 lei, rezilierea contractului de arendă nr. 12/1 din 18 martie 2004, obligarea eliberării încăperii date în locațiune și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 59-61).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 aprilie 2016 acțiunea Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Sanvitcom” cu privire la repararea prejudiciului material, rezilierea contractului de locațiune cu obligarea eliberării încăperilor date în locațiune a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost anulată măsura de asigurare dispusă prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 ianuarie 2015, cu privire la aplicarea sechestrului pe toate conturile bancare, bunurile mobile și imobile ce aparțin SRL „Sanvitcom” în limita valorii acțiunii în sumă de 101 218,98 lei (f.d. 134,140-146).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău, la data de 23 mai 2016, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 aprilie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău și a fost menținută hotărârea primei instanțe (f.d. 162-167).

La data de 31 ianuarie 2017, Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând

admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2017, a fost admis recursul declarat, casata decizia Curții de Apel Chișinău, pricina fiind restituită la rejudecare, în alt complet de judecată f.d 186-191).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 a fost admis apelul declarat de Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău, casată hotărârea Judecătoriai Botanica, mun. Chișinău din 29 aprilie 2016, în partea respingerii capătului de cerere privind repararea prejudiciului, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care a fost admisă cererea Direcției generale transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău, cu menținerea în rest a hotărârii (f.d 202-207).

În susținerea poziției sale, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 906 Cod civil, cât și de prevederile pct.5.5 din Contractul de locațiune nr.12/1 din 18.03.2004, a respins pretenția reclamantului privind rezilierea contractului, pe motiv că nu a fost respectată procedura stabilită prin acordul părților în pct.5.5 al contractului.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului material în sumă de 101218,97 lei, cauzat prin utilizarea neautorizată cu titlu de locațiune a unui spațiu care excede condițiile contractului bilateral, Colegiul civil a considerat că urmează a fi admisă, or, în conformitate cu prevederile art. 1398 Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Acest prejudiciu se dovedește prin actul Inspecției Financiare pe lângă Ministerul Finanțelor din 30 septembrie 2014, potrivit căruia calculul minim al chiriei anuale a fost întocmit pentru suprafața de 33,5 m.p , iar conform actelor de verificare, planul de amplasare a gheretelor, suprafața arendată constituie 79,24 m.p.

Administratorul SRL „Sanvitcom”, Sandu Victor la data de 31 martie 2017, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii capătului de cerere cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 101218,97 lei cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a capătului respectiv de cerere, în rest a menține decizia instanței de apel sar casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii Judecătoriai Botanica, mun. Chișinău din 29 aprilie 2017

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că instanța de apel, a examinat superficial cauza, încălcând și aplicând eronat prevederile normele legale ce reglementează raportul juridic litigios, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

Consideră recurentul că este inadmisibil consolidarea unei concluzii în baza unei singure probe și anume actul Inspecției Financiare de pe lângă Ministerul Finanțelor din 26 septembrie 2014, or, aceasta nu reflectă întregul tablou faptic, iar dovada datoriei în baza contractului de locațiune nu a fost demonstrată de către reclamant.

Verificând argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de administratorul SRL „Sanvitcom”, Sandu Victor este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 18 decembrie 2017 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 219).

La data de 04 ianuarie 2018, intimatul Direcția generală transport public și căi de comunicație a Consiliului municipal Chișinău, prin referința depusă și-a exprimat dezacordul cu recursul declarat de SRL „Sanvitcom”, considerând că instanța de apel determinând definitiv circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, apreciind probele prezentate de părți, în corespundere cu normele procedural-legale, și aplicând corect normele de drept material și prevederile contractuale, întemeiat a ajuns la concluzia cu privire la admiterea parțială a acțiunii (f.d. 221-223).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit recipisei (f.d. 208), decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017 a fost primită de reprezentantul SRL „Sanvitcom” la data de 27 februarie 2017, astfel recursul depus la data de 17 noiembrie 2017 se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost înaintat de administratorul SRL „Sanvitcom”, Sandu Victor, care este reprezentantul unei părți în proces, astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În speță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Iar din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurentul a reluat criticile formulate în fazele procesuale anterioare, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac

extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de administratorul SRL „Sanvitcom”, Sandu Victor ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de administratorul SRL „Sanvitcom”, Sandu Victor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Luiza Gafton

Judecători

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu